

Тиреспубликэ гупчэ афэхъущт

Адыгеим испорт псэуалъэхэм велотрекэу къахэхъуагъэр тыгъуасэ Мыекъуапэ кышчы-зэлуахыгъ. Республикэм икълэлэ шъхалэ хэхъэрэ псэуплэу Гавердовскэм икълэпкълэ лъэныкьо ар шагъэпсыгъ.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковар АР-м и Лышъхъэу Тхаклушынэ Аслъан ыцлэ зэхэхъэм хэлэжъэрэмэ къафэгущуагъ. Аужырэ илъэсхэм стадиониклэ Мыекъуапэ зэрэщашырэм, тиспорт псэуалъэхэм хэхъоныгъэхэр зэрэфэхъухэрэм уарыгушхонэу зэрэщытыр хигъэунэфыкыгъэх.

Мыекъуапэ иадминистрация ипашэу Александр Наролиныр, Урысыем спортымклэ иминистрэ игуадзэу, Олимпиадэ джэгунхэм ячемпионэу Павел Колобковыр, Европэм кушъхъэфэчэ спортымклэ и Союз ипрезидент игуадзэу, спортсмен ыкли тренер цлэрылоу Александр Гусятниковыр, Урысыем кушъхъэфэчэ спортымклэ ифедерация идиректор шъхалэу Владимир Вагенлейтнер, УФ-м Олимпиадэмклэ и Комитет илофышлэхэр, АР-м физкультурэмклэ ыкли спортымклэ и Комитет итхъаматэу Хъасанэкьо Мурат, нэмыкхэри зэхэхъэм хэлэжъэрэмэ къафэгущуагъэх, Адыгеим спортымклэ гэхъагъэхэр ышынхэу фалуагъ.

Велотрекыр хъураеу кушъхъэфэчэмклэ къэпкълухэмэ метрэ 200 мэхъу. Псынклэу зэхэпхын ыкли уугъоижын плъэкълэу гъэпсыгъэ. Ащ фэдэ спорт псэуалъэ джырэ нэс Урысыем илагъэп. Адыгеим кышчы-зэлуахыгъэм шъолъырхэм яспортсменхэм зыцагъэсэн алъэкълышт.

АР-м кушъхъэфэчэ спортымклэ икълэлэцыкълэ-ныбжыкълэ спорт еджаплэ идиректо-

рэу Анатолий Лелюк гушлом хэтэу хигъэунэфыкыгъ хэгъэгу ыкли дунэе зэлуклэгъухэр шы-зэхэхъэм велотрекыр зэрэ-фытегъэпсыхъагъэр. Урысыем кушъхъэфэчэ спортымклэ ифедерация Мыекъуапэ шишыгъэ велотрекым итеплъи дахэ, чыплэу зыдэщытыр спорт гупчэ шлэхэу хъущт. Ащ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр тиреспубликэ зэрэщыкълэхэрэм фэшл ти Лышъхъэу Тхаклушынэ Аслъан зэрэфэразэхэр Москва кыкыгъэ хъаклэхэм кыталуагъ.

Спортымклэ комментатор цлэрылоу Андрей Кондрашовым тиньбыкълэхэр кушъхъэфэчэ спортымкълэу яшъыпкълэу зэрэпылхэр, дахэу зэрэфэпагъэхэр гуапэ шыхъугъэх.

— Адыгэ Республикэм сыд фэдизрэ сыкъэлуагъэми, цыфхэр зэрэнэгущлохэр, мамырэу зэрэпсэхэрэр, спортыр зэрэ-класэр сэлъэгъу. Опсэу, Адыге-ир! — кылуагъ А. Кондрашовым.

Спортсмен ныбжыкълэхэри апэрэу кушъхъэфэчэхэмклэ велотрекым кырыкълуагъэх. Олимпиадэ джэгунхэм зафагъэхъазырыщтэу кыталуагъ.

ЕМТИЛЬ Нурбий.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырилэу юф зеришлэрэм, кытклэхъухъэхэрэм яплунклэ гэхъэгъэшлэхэр зеришлэхэрэм ыкли егъэджен-плуныгъэ юфым творческэ еклотаклэ зэрэфырилэм афэшл Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Шъэуапцлэкьо Минсурэ Нурбэч ыпхъум**, Тэхъутэмыкьо районимклэ къуаджэу Тэхъутэмыкьоуае дэт муниципальнэ бюджет учреждениеу «Гурыт еджаплэу N 1»-р зыфилорэм хысапымклэ икълэлэгъаджэ.

Илъэсыбэ хъугъэу гъэсэныгъэм ылъэныкьо клэ шлуагъэ кытэу юф зеришлэрэм, егъэджен-плуныгъэ юфыр нахъышлоу зэхэхъэным ышъхъэклэ илахъышхо зэрэхишыхъэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Черкасов Юрий Владимир ыкьом**, Кошхъэблэ районимклэ къутырэу Игнатевскэм дэт муниципальнэ бюджет учреждениеу «Гурыт еджаплэу N 10»-р зыфилорэм идиректор.

? Упчлэ шъуилэмэ, кытэшъут

Псэуплэ-коммунальнэ хъызмэтым ифэлэ-фашлэхэм, шхыныгъо зэфэшъхъафхэм ауасэ шъуегъэраза? Сыдым ар кыпкырыкълэура ыкли кыхъащт илъэсым сыда кызхэхъоштыр? Фэтэрыбэ хъурэ унэхэм ягъэкълэжын сыдэуштыр зэшлуахыра? Мыхэм ыкли нэмыклэ упчлэхэм агъэгумэкълэу пстэуми джэуапхэр мы мазэм и 26-м агъотынхэ алъэкълышт. Тигъэзет зэхыщэшт зэнклэ зэдэгущыгъум къэкълэуштыр уасэхэмрэ ахэм ягъэнэфэнрэ къэралыгъо шапхъэхэмклэ зэшлохыгъэным дэлэжъэгъэнымклэ Адыгэ Республикэм и Гъэорышлэплэ ипашэу Хъэпэе Азэматрэ унэхэмрэ псэуалъэхэмрэ яшын ыкли псэуплэхэм ягъэфедэн алъыплъэгъэнымклэ къэралыгъо инспекциехэм Адыгэ Республикэмклэ я Гъэорышлэплэ ипашэу игуадзэу, псэуплэхэмклэ Адыгэ Республикэм и инспекция ипашэу Жакълэмыкьо Саидэрэ.

Мы мазэм и 26-м сыхъатыр 3-м кышчыублагъэу сыхъатырэ ныкьорэм кыкълэу шъуипчлэхэр телефонэу **8(8772) 52-49-44** зыфилорэмклэ ахэм афэжъугъэзэнхэ шъулъэкълышт. Ушъхъагъу горэхэм апкь кыкълэу а уахътэм кытемыошъуштыр нахъыжъэу тигъэзет мы телефон дэдэмклэ зыкыфагъазэмэ, яупчлэхэр тхынхэшъ, зыфэгъэзагъэхэм анэдгъэсыжыштыр, джэуапхэр нахъ класэу кыхэтыутыжыштыр.

Шъукытфитеу, джэуапынчъэу шъукъэнэщтэп.

АгукхэмкIэ ныбжьыкIэх

Ащ фэдэхэу, ныбжьыр кызытырамыгаклоу, Iэжь-лъэжьхэу, общественнэ IофшIэнхэм ахэлажьэхэу, ежь-ежьы-рэу мэфэкIхэр кызы-фаугупшысыжьхэу, ахэр зэхашхэу макIэ типенсионерхэм ахэ-тыр.

Мары Мыекъуапэ культурэм и Унэу дэтым, «Гигантым», бэмышIэу шыклогэ мэфэкIэу лIэуж нахьыжьхэм апае зэхашхэу ащ изы шыс. АР-м IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ ипресс-кыулыкъу тызэрэ-щигъэгъозагъэмкIэ, «Дышъэ бжыхъ» зыфилорэ мэфэкI Iофтхьабзэм икIэщэкIуагъ цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэмкIэ комплекснэ гупчэу мы министерствэм епхыгъэр. А гупчэм Iоф зыдишIэрэ нэжь-лужь нэбгырэ 83-рэ Iофтхьабзэм хэлэжьагъ. МэфэкI Iофтхьабзэр «бжыхъэм ипачыхъэ» икхашьокIэ

кызызIуахыгъ. КъэшъуакIохэм бжыхъэ шъуашэу ящыгъынхэр зэрэгъэкIэрэкIэгъагъэхэр умыгъэшIэгъон плъэкIыштыгъэп, мэфэкI шъыпкъэу Iофтхьабзэр ахэм къашыгъ. Дизайн Iэпэ-Iэсэнэгъэр зилэ бзыльфыгъэхэр мымакIэу ащ хэлэжьагъэхэу епллыгъэ пстэуми хагъэунэфыкIыгъ. Бжыхъэ чыгъ пкIа-шъэхэмкIэ, къэгъэгъэ зэфэ-шъхьафхэмкIэ япэло гъэшIэгъонхэр, къэшъо джанэхэр агъэдэ-хагъэх, ежьхэри бэкIэ нахь ныбжьыкIэхэу кыпшыхъуштыгъэх.

Комплекснэ гупчэу зигугъу къэтшыгъэм имэфэ отделение пэпчэ ежь ипрограммэ шъхьаф кыгъэлъэгъуагъ, орэдхэр, усэхэр, частушкэхэр къауагъэх, къэшъо зэфэшъхьафхэр къашыгъэх.

Iофтхьабзэм изэхэщакIохэм мурад шъхьалэу зыфагъэуцужыгъэр — цыф гукIэгъум, зэхашIэм мыхэр зэращыкIэхэрэр, гушылэгъу афэхъун ренэу зэращыкIагъэм игупшысэ бэмэ альагъэлэсын альэкIыгъ.

(Тикорр.).

МэшлогъэкIосэ кыулыкъум къеты

2013-рэ илъэсыр кызызыхъагъэм кызыублагъэу Адыгэ Республикэм машор кызышхыгъэу хъугъэ-шIэгъэ 252-рэ шагъэ-унэфыгъ. БлэкIыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, а пчъагъэр проценти 6,3-кIэ къеIыхыгъ.

Мы илъэсыр кызызыхъагъэм кызыублагъэу машор кызышхыгъэу чIыплэхэм нэбгырэ 410-р къащагъэнэжьын альэкIыгъ, гукъау нахь мышIэми, нэбгырэ 11 хэкIодагъ (блэкIыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэм нэбгырэ 19 хэкIодагъэу агъэунэфыгагъ), нэбгыри 8-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ, блэкIыгъэ илъэсым егъэпша-

гъэмэ, а пчъагъэр фэди 6-кIэ нахь макI. Арэу щытми, зэрарэу машор кызышхыгъэр процент 63-кIэ нахьыбэ хъугъэ ыкIи сомэ миллион 54-м ехъугъ.

Машор анахьыбэу кызышхыгъэу агъэунэфыгъэр псэуплэхэр арых. Шэклогум и 17-м Мыекъуапэ иурамэу Привокзальнэм тет унэу ыпэкIэ колледжэу щытыгъэм машор инэу кызышхыгъэнагъ. Ащ зэкIэмкIи квадратнэ метрэ 500 фэдиз зэлиубытыгъ. Псэуплэр агъэфедэщтыгъэп, зыпари хэкIодагъэп.

УФ-м ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и Министерствэ и ГъэlorышIапIэу АР-м щылэм ипресс-кыулыкъу кызызэритырэмкIэ, машор кызызэкIэнэным ушъхьагъу фэхъухэрэм ащышхы электрэ Iэмэ-псымэхэм ягъэфедэнхэр ыкIи хъакум узэрэдэ-зеклощт шапхъэхэр зэраукъохэрэр.

Агъэпщынэщтых

Урысыем кощын IофхэмкIэ икыулыкъушIапIэу Адыгеим щылэм, Мыекъуапэ ипрокуратурэ ыкIи УФ-м щынэгъончъэнымкIэ икыулыкъу Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэlorышIапIэ ялофышIэхэр зэгъусэхэу уплъэкIун Iофтхьабзэу тикъэлэ шъхьалэ псынIкIэу щызэхашагъэм ишIуагъэкIэ, IэкIыбым кыкIыгъэ нэбгыри 6-мэ Iоф ашIэнымкIэ фитыныгъэ къазытырэ тхылыхэр ямыIэхэу къаубытыгъэх.

— IэкIыбым кыкIыгъэхэу

Урысые Федерацием Iоф шалIэнымкIэ фитыныгъэ къазытырэ тхылыхэр зимыIэхэм зэкIэми административнэ пшъэдэкIыжь арагъэхьышт. Нэбгыритфымэ сомэ мини 3 зырыз, зы нэбгырэм сомэ мини 5 тазырэу атыральхьагъ, — къеты УФ-м кощын IофхэмкIэ икыулыкъушIапIэу Адыгеим щылэм ипресс-кыулыкъу.

IэкIыбым щышхэу къаубытыгъэхэм альэныкъокIэ Мыекъопэ прокуратурэм уплъэкIунхэр зехишагъэх.

IофшIэным шIуагъэ кыегъэтыгъэным тегушчыIагъэх

КIэлэцIыкIухэр гурыт еджапIэм фэгъэхъазырыгъэн-хэм фэшI непэрэ шапхъэхэм адистэрэ екIоIакиэхэр гъэфедэгъэнхэм фэlorышIэщт республикэ шIэныгъэ-практическэ конференцие мы мафэхэм Мыекъопэ районым ит кIэлэцIыкIу Iыгыплэу «Жемчужина» зыфилорэм щыкIуагъ.

Методическэ отделхэм, гъэсэнэгъэмкIэ муниципальнэ гъэlorышIапIэхэм ялыкIохэр, кIэлэцIыкIу Iыгыплэхэм Iоф ащызышIэхэрэр Iофтхьабзэм хэлэжьагъэх, зэкIэмкIи нэбгырэ 70-рэ фэдиз ащ къекIоIагъ.

КIэлэцIыкIу Iыгыплэу «Жем-

чужина» зыфилорэм Iоф щызышIэхэрэм яIофшIэнкIэ агъэфедэрэ шыкIакиэхэм къекIоIагъэхэр нэлуасэ афашыгъэх, ащ шIуагъэу кыыхьын ылъэкIыштыхэм атегушчыIагъэх. Нэрылъэгъу Iэпылэгъоу агъэфедэхэрэм, яшIэныгъэхэм ахэзыгъэхьорэ джэгукIэхэу кIэлэцIыкIу-

хэм афызэхашхэрэм кызызэрэугъоигъэхэр нэлуасэ афашыгъэх. Джащ фэдэу шIэныгъэ тедзэ кIэлэцIыкIухэм зашарагъэгъотырэ кабинет зетегъэпсыхьагъэу ялэхэр къарагъэплъыхьагъэх. Сабыйхэм ягулытэ, яшIэныгъэ ахэгъэхьогъэнымкIэ эксперимент зэфэ-шъхьафхэр кIэлэцIыкIу Iыгыплэм Iутхэм агъэфедэхэзэ, ахэр дунаим зэрэхагъэгъозэщтыхэм пылтых.

Мыекъопэ районым ыкIи Адыгэкъалэ мыщ фэдэу гъэсэнэгъэм иучреждениеу арытхэм Iоф ащызышIэрэ кIэлэегъэджэ-практикхэм проект гъэшIэгъонхэр къагъэхъазырыгъэх. КIэлэцIыкIу Iыгыплэмэ ачIэс сабыйхэр еджапIэм фэгъэхъазырыгъэнхэм ылъэныкъокIэ ашIагъэм зэфэхьысыжьэу фэхъугъэхэм, ахэр практикэм щыбгъэфедэнымкIэ амалэу щылэхэм къатегушчыIагъэх.

(Тикорр.).

Колонием мэщыт кыыщызэIуахыгъ

БзэджэшIагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкIыжь ягъэхьыгъэнымкIэ федеральнэ кыулыкъум и ГъэlorышIапIэу Адыгэ Республикэм щылэм иколониеу N 2-м мэфэкI шыкIэм тетэу мы мафэхэм мэщыт кыыщызэIуахыгъ. Ащ фэгъэхьыгъэ зэхашхэу щыIагъэм хэлэжьагъэх ыпшъэкIэ зигугъу къэтшыгъэ ГъэlorышIапIэм ипачэу Юрий Заевыр, Адыгеим ыкIи Пшы-

зэшъолпыр ащыпсэурэ быслымэнхэм ямуфтиеу Къэрдэнэ Аскэрбий, АР-м и Общественнэ лыплъэкIо комиссии итхьаматэу Владимир Аведовыр, УФ-м хэгъэу клоцI IофхэмкIэ и Министерствэ иотделэу Тэхъутэмыкъое районым щылэм ипачэу, полицием иподполковникэу Мамый Руспъан, общественнэ ыкIи дин организациихэм ялыкIохэр.

Колониеу N 2-м дэс нэбгырэ 500-м ехъум инахьыбэ Адыгеим, Те-

мыр Кавказым иреспубликэхэм, Къалмыкыым ыкIи Краснодар краим ащышхы. Мыхэм быслымэн общинэ ялэ зыхъугъэр 1998-рэ илъэсым кыщегъэжъагъ. Учреждением иадминистрацие хэушъхьафыкIыгъэ унэ кыыхихи, тхьэшлошхъуны-

гъэ зилэхэм аритыгъагъ. Ислъам диныр зылэжьыхьэрэр ащ екIуалэщтыгъэх, Тхьэм щельэуштыгъэх. Зэээгъыныгъэу зэдашыгъэм диштэу пшъэдэкIыжь зышарагъэхьырэ колонием къэкIох Адыгеим ыкIи Пшызэ шъолпыр ащыпсэурэ быслымэнхэм я Диндэлэжьаплэ илыкIохэр.

Мэщытэу кызызэIуахыгъэм мэхъанэшхо зэрилэр Iофтхьабзэм къекIолIэгъэ пстэуми кыыхагъэщыгъ.

— *Нэбгырэ пэпчэ дунаим кызыкIытехьорэр шIу ышIэныр, цыфхэм шъхъэкIафэ адришIыныр ары. Ащ диным тыфегъасэ. Тхьэшлошхъуныгъэ зилэм обществэм ыгъэуцугъэ шапхъэхэр ымыукъонхэм сыдигъуи пылъ,* — кылуагъ полковникэу Юрий Заевым.

Адыгеим ыкIи Пшызэ шъолпыр ащыпсэурэ быслымэнхэм я Диндэлэжьаплэ иунашъокIэ мэщытыкIэу кызызэIуахыгъэм имуфтиеу агъэнэфагъ мы колонием дэххэм ащыш. Общинэм иIофшIэн ыгъэlorышIэщт Тэхъутэмыкъое районым щыпсэурэ быслымэнхэм ядин организации итхьаматэу Мышъэ Асфар.

МэфэкI шыкIэм тетэу мэщытыр кызызэIуах нэуж динлэжьхэмрэ нахьыжьхэм я Совет хэтхэмрэ хьапсым чIэсхэм адэгущыIагъэх, ахэм упчIэу къатыгъэхэм джэуапхэр ара-тыжьыгъэх.

Электроннэ шыкIэм тетэу

Урысые Федерацием и Правительствэ иунашъоу N 1555-р зытетэу 2009-рэ илъэсым чъэпыогъум и 17-м аштагъэм тегъэпсыхьагъэу хэгъэу клоцI IофхэмкIэ Министерствэм гъогухэм ящынэгъончъагъэкIэ и Къэралыгъо инспекцие и ГъэlorышIапIэу Адыгэ Республикэм щылэм цыфхэу портал зыкIымкIэ закыфэзыгъазэхэрэм электроннэ шыкIэм тетэу къэралыгъо фэло-фашIэхэр афызэшIуахынхэм иамал кытыгъ. **Мы кыкIэ-лыкIорэ фэло-фашIэхэр электроннэ шыкIэм тетэу джы афызэшIуахынхэ альэкIышты:**

— **автомототранспорт амалхэр ыкIи ахэм яприцепхэр къэралыгъо шыкIэм тетэу тхыгъэнхэр;**

— **квалификационнэ ушэтынхэр алахынхэр ыкIи рулым Iу-**

тысхъанхэм ифитыныгъэ зэрылэр къэзыушыхьатырэ тхылыхэр къаратынхэр.

Электроннэ шыкIэм тетэу къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэло-фашIэхэр афагъэцэкIэнхэм пае портал зыкIым (www.gosuslugi.ru) зыфагъэзэн фае.

Ащ даклоу шъугу къэтэгъэкIыжьы: Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэло-фашIэхэр афызэшIохыгъэнхэм ехьылIагъ» зыфилоу 2010-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м кыдэкIыгъэм 2011-рэ илъэсым чъэпыогъум и 1-м кыщегъэжъагъэу кIуачIэ илэ хъугъэ. Федеральнэ законом ия 7-рэ статья тегъэпсыхьагъэу къэралыгъо фэло-фашIэхэр афэзыгъэцэкIэрэ кыулыкъухэм фитыныгъэ ялэп цыфэу закыфэзыгъэ-

загъэм а кыулыкъухэм алэкIэлэ тхылыхэмрэ къэбархэмрэ къаритынхэм пае рагъэзынэу. Ащ даклоу ежь закыфэзыгъэзэгъэ цыфым ишIоигъоныгъэкIэ тхылыхэмрэ къэбархэмрэ фэло-фашIэхэр фэзыгъэцэкIэщтыкIэ кыулыкъум Iэкигъэхъанхэ ылъэкIышты.

ИщыкIагъэ хъумэ, Урысыем хэгъэгу клоцI IофхэмкIэ и Министерствэ гъогухэм ящынэгъончъагъэкIэ и Къэралыгъо инспекцие иофициальнэ сайт ираздел гъэнэфагъэу «къэралыгъо фэло-фашIэхэр» зыфило-рэ Iаубытыплэ шъушызэ къэралыгъо фэло-фашIэхэм япортал шъуихъан шъулъэкIышты, тхылыхэм ятхынкIэ, водитель удостоверение къалахынымкIэ ыкIи юридическэ Iофтхьабзэхэм атефэгъэ ахьщэм итынкIэ бланк къаратынымкIэ ащ ишIуагъэ къэкIошты.

УАСЭХЭР ДЭКИУАЕХ, лэжъапклар аклахьэрэп

Хэткн шэфэп цыф пстэум-кн анахь мэханэ зилэ лэ-ныкхьохэр: унэ уилэныр, уны-бэ икхуныр ыкн шылэклэ амал кыозытырэ лощлэн е ащ кы-клэлогэ пенсие дэгъу кыуа-тыныр. Мыхэр зэкн ифэшъуа-шэм диштэхэ зыхуклэ, унагъо-ми гупсэф илышт, гумэклири нахь мэклэшт. Хэти ыгу нахь кыдэчышт, ипсауныгы шлур-шлуклэ кыхэлэштэп.

Чыжъу уклон имыщыклагъэу, тикхалэ ибэдзэр зэфэшъаф-хэм защыпплхьэмэ, хьурэ-шлэрэм гу зылыуегъатэ. Гупчэ кьэлэ бэдзэрэм сыдигъуи цыфыр дэпшлэпшыкы. Узы-фэе пстэур — лы зэфэшъ-хьафхэри, пцэжыехэри, щэхэ-кн этефыгъабэри — адыгэ кыуайи, нэмыкн кьое лэпк-хэри, щн, щхуи, щати, тхуи — щэчыгъэ гъэплагъэхэу бгъотыштх; лэшл-лэшлбэр плоньш, ахэр зытелъ тучан-жыиэхэм бэдзэр ныкхор алыг, анахь пыут карамель зы ки-лограммы соми 110-рэ ыкн нахьбэ, печенъехэм, хьалы-жыиэхэм — сомэ 60 — 100 ауас; адрэ шоколад конфет-хэр лэплэх 300 — 400 ыкн нахьбэж зы килограмм уасэр. Семчык гугъи, цыни, упкнэпкыгы, дэжыи, дэшхуи, фыгуи, пынджи, джэнчи, адыгэ кьэби, картоф плыжыи, фы-жыи, нэшэбэгуи, помидори, щыб-жыи, пкышхьэ-мышхьэ пстэуи, апельсинхэри, манда-ринхэри, хьурмэ хьазынэхэ-ри тегулагъэх. Ау уасэхэр,

уасэхэр кыоцакхьэх. Къез-гъэжэн унэгъо кызырыклэм анахь ищыклагъэ картофымкнэ: **сомэ 25 — 30**; кьэбыр зы килограммыр **30 — 35-рэ** (цыклымэ зым сомэ **70-рэ**, **ины-мэ — соми 100-м** ехьу, кн уунагъомэ зэшхыгъо икхушт). Лым игугъу сшыжыиэрэп — былымылыри, мэлылыри **сомэ 250 — 320-рэ**, чэтхэри джащ фэдэх — **лэплэх**. Тхьу пач-кэ цыклоу грамм 200 мыхьурэр — **сомэ 50 — 60**, клэнкн 10-м (дышъэ хьугъэу) **сомэ 53 — 60** ыкн унэгъо клэнклэмэ, ащ нахьбэжэ ыуас.

Арышъ, цыфым ищыклагъэр ебгъэгъотыным пае, уилалэмкэ

кьэуушъэн зыхуклэ, зы тхьа-мэфэ шхыным а мин зы-щыпллыр ыхьышт ахьщэу. Ау мэээ псауми ушхэ пшлэгъон-ба?! Арышъ, нэбгырэ телъы-тэу мазэм зы цыфым пэу-хьэрэ ахьщэр (прожиточнэ минимумыр) тлэку шыгъэклэгуэ (гъэмэклэгуэ) гъэунафыгъэ. «Зимылэр щэрэс» алоштын. Ары. «Зимылэм яни фэхьаклэжыиэрэп» клэнчъэу алуагъэп. Сыдигъуи зэфэмдэныгъэр обществэм хэлъэу кырыкнэ: **зилэм илэп — ымышхьыжыишъоу; зими-лэми имыкху-имынэр фэщэ-чыжыиэрэп**.

Бэдзэрэм дэт щэфаклэхэм гуфалпэу ухахалпэкнэ, ягъэп-

сыклэ-шыклэхэмкнэ зилэри, зимылэри псынклэу кьэошлэх. Анахь кьахэщыхэрэр, гу зы-лыозыгъатэу, нэжъ-лужьхэр е унэгъо лужьоу лэжэпкнэ тэ-рээ зылэкнэмыхьэхэрэр ыкн лэпылэгъу зимылэхэр арых. Ау ахэм уадэгущылэ пшлэгъоу узаклэрыхьэкнэ, зырагъээзэкнэ, мэукуйтэх, фаехэп ацлэ кыра-лонэу. Цыф жьугъэмэ сыд ялажэ, зэрысхэ хэгъэгум а зэ-клэ игъоу зыфелъэгъужыиэмэ?!

Мары культурэм илофышлэгъэ бзылфыгъэу, исэнэхьат илэп-цыпэхэр джыри зыхэмыкло-лагъэхэр непи бэдзэрэм щы-сэлъэгъу. Мызэу, мытлоу бэ-дээр сатырхэм, умышлэрэмэ

зэщырэм фэдэу, арэкло, осап-клэр зыщынахь маклэр кыи-гъоты шлоигъу, «пщэфыштэп о зыгори» алошъ, «цэ кызылуклэ-щаклэхэри» кьедысх. **Ыщэ-фына, исомэ такхьэрэу егъашлэм зыфэлэжыагъэр узыфае гори рыпщэфын умылэкынэу маклэмэ?** Ау хэтэ ар кыдэзылтытэщтыр — шхьэрышхьэм пстэури фэ-кложыгъ. Ау кьэлогъэн фаер уасэр зыщымэкнэ чыплэ бэ-дзэрэм сыдымкнэ зэрымилэр ары; сыд фэдэрэ гъомылап-хьн зы осэ клэгъэлэхьагъэ ил, аужыпкхэм, шьугъахэу, ип-тэкхьыи фаеми.

Сабый цыклар зылэ тесэу, нахь цыклоу, илъэси 5 — 6-р зыныбжъэу лалэмкхьыр кьэ-зыхьырэр зигъусэ бзылфыгъэ ныбжыкнэми уемыхьуапс: лэырыклэр зэпымыоу кьелъэу «мам, моц сыфай, мыщ сы-фай» ыломэ, лэлэ ышлэз. Ау ытхьаклэмэ ригъахьэрэп, янэ зэхимыхэу кыщыхьоу «Саш-кэклэ» заджэрэ клэлэцыклары джы мэкху, мандаринхэм, хьур-мэм яхьуапсэ. Ау пкнчъ, ныр фэгубжы. Зыфэежъ щымылэу, зы кьэбэсхьашхь, лэмычлэ фэ-дизэу, сомэ 25-клэ, картоф тлэку, фэмылэкыжъэу шьэ-оужьом игулэ-лэу, зы хьурмэ — **сомэ 12-клэ** фищэфи, зы-фае щымылэжъэу бэдзэрэр кыбгынагъ. Ары, «шхэлыгъэрэ нэкыгъэрэ» ныбжыи зэрэшлэ-гъэп. **А зэкнэмэ ушхьагъу афэхьурэр лэжъапклар мафэ кьэс уасэу дэклиаехэрэм ауж бэклэ кызыеринэрэр ары. Джащ фэд щылэныгъэ лэ-ныкхьуабэр — коммунальнэ хьызмэт фэлэ-фашлэхэр зэ-рэдэчъаехэрэри, зэлэзжыи лэ-лофыгъори. Пыутыр кыпшъ-хьамыпэщтыр ары, кыпшъ-хьапэщтыр хьон фэд, ау на-хьыбэмэ амал ялэп.**

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

НАРКОМАНИЕМ ПЭУЦУЖЫГЪЭНЫР

Зэхъоклыныгъэхэр фашыгъэх

Наркотикхэр, психотропнэ вещество зэфэшъафхэр хэбзэнчъэу гъэфедэгъэнхэм пэуцужыгъэным епхыгъэ хэбзэгъэуцугъэ заулэмэ зэхъоклыныгъэхэр афишлыгъэх Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу N 120-рэ зилэу мэкху-гум и 13-м, 2013-рэ илъэсым аштагъэм. Ащ ишлуагъэкнэ, наркоманием епхыгъэ пэшлорыгъэшъ лощтхьабзэу шлокн имылэу кьэралыгъом щызэрахьан фа-ехэм кьахэхьуагъ, наркотикхэр зыгъэфедэхэрэр нахь пасэу кыхьэгъэщы-гъэнхэм иамалхэр ащ нахьбэ кьэшлх.

Гушылэм пае, 1998-рэ илъэ-сым аштэгъэ Федеральнэ за-конэу N 3-ФЗ зыгетэу «О нар-котических средствах и пси-хотропных веществах» зыфи-лорэм джыри зы шхьэ (я VI.1-р) кыхьэхьуагъ, а лэ-ныкхьомкнэ зэрэхьан фэе пэ-шлорыгъэшъ лощтхьабзэхэм ар афэгъэхьыгъ. Ащ ия 54-рэ ста-тя кызырэрэцилорэмкнэ, нар-команием зимыушъомбгъуным фэшл зэрэхьан фэе пэшлоры-гъэшъ лощтхьабзэхэм ащыщ наркотикхэр зыгъэфедэу зы-ублагъэхэр нахь пасэу кыи-хэгъэщыгъэнхэм епхыгъэхэр. Хэбзэгъэуцугъэм хэгъэхьожыи-нэу фашыгъэм кыделъытэ

гъэсэнэгъэ учреждениехэм, гурытхэми апшъэхэрэми, ачлэ-хэм социальнэ-психологическэ тестированиехэр ащызэхэщэ-гъэнхэр.

Джащ фэдэу гъэсэнэгъэм иучреждениехэм ачлэсхэм ащы-щэу наркотикхэм апыщэгъэхэр гъэунафыгъэнхэм фэшл ахэм медицинэ уплэкхьыгъэу ягъэ-кху-гъэнхэри ащ кьэгъэнафэ. Ау мыщ дэжыи кыщыхьэгъэщы-гъэн фае зыныбжэ илъэс 15-м нэмысыгъэхэм ащ фэдэ уплэ-кху-гъэнхэр арагъэкху-гъэнхэм фэшл клэлэцыкху-гъэнхэм янэ-ятэхэр е ахэм ачылпэ итхэр а лощым щыгъозэнхэ ыкн кызырэрэ-гъэхэрэм фэгъэхьыгъэу тхылъ

кьатхынэу зэрэщытыр. Зы-ныбжэ илъэс 15-м кьэхьугъэхэм ежъ-ежыиэрэу кыхьахы зэрэзе-кложтхэр — зарагъэуплэкху-щтми, ащ кьемызэгъыштхэми.

Хэбзэгъэуцугъэм кызыри-гъэнафэрэмкнэ, социальнэ-пси-хологическэ тестированиер зэрэклон фэе шапхьэр зыгъэ-уцурэр гъэсэнэгъэм исистемэ икьэралыгъо политикэ кыхьэ-хыгъэным ыкн ащ инормативнэ базэ ухэсыгъэным фэгъээзгъэ гъэцэкнэло хабзэм ифедеральнэ кьулыкху ары.

Медицинэ уплэкхьыгъэу афэ-гъэхьыгъэу шапхьэу зэрыгъо-зэщтхэри зыухэсынхэу щытыр псауныгъэр кьэуухьумэгъэнымкнэ

кьэралыгъо политикэр кьэзыгъэ-нэфэрэ, мы кьулыкху инор-мативнэ-правовой лэофыгъохэр зыгъээзеклорэ гъэцэкнэло хаб-зэм ифедеральнэ кьулыкху ары.

Мыщ фэдэ лощтхьабзэхэм ауж гъэсэнэгъэм иучреждени-ехэм ащыщхэм ачлэсхэу нар-котикхэр зыгъэфедэу кыхьагъэ-щыхэрэр хэушхьафыкыгъэ медицинэ организациеу е ащ икьутамэу чылпэм шылэм агъа-клож лэпылэгъу кьащэфэхьун-хэм фэшл. Ау арэуштэу пшын узыфитыр зыныбжэ илъэс 15 мыхьугъэм янэ-ятэхэр е зы-ныбжэ ащ нэсыгъэр ежъ-ежыи-

рэу ащ фэдэ медицинэ лэпы-лэгъу рагъэгъотыным кьеуцуа-лэхэмэ ары.

Джыри мэханэ зилэ зы чылпэ хэбзэгъэуцугъэм кыи-хэдгъэщы тшлэгъу: мыхэм афэ-дэ лощтхьабзэхэм кьагъэлъа-гъорэр зэкнэ шьэфэу кьэнэ-ным а учреждениехэм япашъ-хэр лыплэнхэ фае.

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу зигугъу кьэтшыгъэр заштагъэм ыуж мэфн 180-рэ зытешлэкнэ, ащ кьуачлэ илэ мэхьу. Арышъ, шлэхэу тшылэныгъэ а хэбзэгъэ-уцугъэр кыхьэхьащт, ишлуагъэ кьэклонэуи тэгугъэ.

ЖАКНМЫКЪО Аминэт.

Ныдэлъф макъамэхэм ялъагъу

(Урысые Федерацием инароднэ артистэу, композиторэу Нэхэе Аслъан игукъэкълъжъхэм ащыщэу шэклогум и 13-м кыыхэтыутыгъэм кыкълъэкълъ).

Я ХХ-рэ лэшлэгъум псэу-щыгъэ композиторхэу Хинде-мит, Онеггер, Шенберг ыкӀи нэмыкӀхэм аусыгъэхэр сшӀогъэшлэгонэу зызгъашлэщыгъэх. Фольклорым ренэу зызэрэ-фэзгъазэрэм ишӀуагъэкӀэ хэ-ушъафыкӀыгъэ бзэ музыкэм ылъэныкӀокӀэ сӀлӀаным пае лъэкпъ нэшанэхэм яшӀогъэшхо кысэкӀыгъ. СэркӀэ ар твор-ческэ лабораторие хъугъэ: лъэкпъ макъамэхэр гъэфедэ-гъэнхэмкӀи, композиционнэ нэ-шэнэ гъэнфагъэхэр кыдэлъы-тэгъэнхэмкӀи.

Ячэнэрэ курсым ушэтыным къесхылагъэр струннэ квар-тетым пае вариациехэр ары. Хабзэ зэрэхъугъэу, квартетым хэлажъэхэрэр скрипкитӀу, аль-тыр ыкӀи виолончелыр ары. Тбилиси дэт консерваторием истудентхэм, нэужым Адыгэ филармонием иквартет ар кы-рагъэлауагъ.

Илъэс еджэгъур зысыухыкӀэ гъэмэфэ мэзищым зыдгъэпсэ-фынэу чылэм тыкӀоштыгъ. Ти-ныбджэгъухэр тигъусэхэу хым тыкӀоштыгъ, тӀахыылхэр зэд-гъэлъэгъуштыгъэх, еджэгъу лъэ-хъаным амал зыфэтымыгъоты-щыгъэ лӀфтхъабзэхэр зэшӀо-тхыштыгъэх. Грузием тыкызы-кӀожькӀэ, Адыгеим кыкӀырэ хъакӀэхэм тадэгъуау тӀажэщыгъ. Тиинтеллигенцие илӀыкӀуабэ Тбилиси щеджагъ, кандидат ыкӀи доктор диссертациехэр кы-щаушыхъатыжыгъэх. Грузием научнэ школ лъэш илагъ, Те-мыр Кавказым щыпсэурэ цыф лъэкпъ пстэуми якадрэхэр а республикэм кышагъэхъазы-рыгъэх пӀоми ухэукоштӀэп. Адыгеим ар зыщигъэгъупшэ хъуштыгъ!

Цыф цӀэрылӀохэу А.А. Шъхъэ-лахъор, Ш.Шъ. Шыур, К.Хъ. ШахӀэр, Къ.Н. ПэрэныкӀор, М.Ю. ыкӀи Р.Б. Унэрэкъохэр, Н.Хъ. ЛэупакӀэр, А.Хъ. Кушъур, А.С. Къуекъор, Н. ДыдыкӀыр ыкӀи нэмыкӀхэр тиунэ кыхъэ-хэу кыхъэкӀыштыгъ. Лъэшэу та-щыгушӀулыкӀызэ ахэр едгъэбла-гъэщыгъэх, гъурдж сэнэ цӀэ-рылӀори кытӀедгъэуцоштыгъ. Адыгеим кыкӀыхэрэм къэба-рыкӀэхэр кытфалуатэщыгъ, тильэкпъ илӀыкӀо пӀпчъ тыры-гушхоштыгъ. Нэужым кытпӀэб-лэгъэ цыфхэу ахэр хъужыгъэх. Сэри пшъэрӀылау сӀлӀэр, илъэс-хэу Грузием цызгъакӀохэрэр зыфэгъэхыгъэхэр счыгъупшэу зыпарэкӀи кыхъэкӀыгъэп.

Я 4-рэ курсым сызехъэм профессорым кысылуагъ дип-лом лӀфшӀлӀаным сегупшысэнэу игъо зэрэхъугъэр. Оперэ стхы-нэу игъо кызысфелъэгъум, ащ фэдэ цыхъэ кызырэфшӀыгъэр тӀэкӀу сымыгъэшлэгон слъэкӀы-гъэп, ау теубытагъэ хэлъэу кысылуагъ а жанрэм сызэрэ-

фэхъазырыр. СильэкпъкӀэ та-рихъ мэхъанэ зилэ хъугъэ-шӀа-гъэу ар зэрэхъуштым кӀуачӀэ кысхильхъагъ ыкӀи лӀфым ыуж сыхъаным нахъ сыфигъэчэфыгъ.

Апэ сыгу къэкӀыгъагъ КӀэ-рэщэ Тембот ироманэу «На-сыным игъогу» зыфилорэмкӀэ оперэ стхынэу. Ау МэщбэшӀэ Исхъакъ ироманэу «Раскаты далекого грома» зыфилорэр урысыбзекӀэ кызыдэкӀым, ащ сыкыщыуцугъ. Тильэкпъ та-рихъ гъогу кынэу кыкӀугъэм лъэшэу сызӀлӀпищагъ.

ЛибреттэмкӀэ романыр лъа-псэ зэрэхъуштыр кызыгурылауагъ, зекӀэ геройхэм яариехэмкӀэ романым хэтхэм ямонологхэм мэхъанэшхо ялагъ. Авторым итекст дгъэкӀэкӀыгъэми, рома-ным гупшысэ шъхъалэу пхы-рыкӀырэр къэджээнэжыгъ. Шапсыгъэ ыкӀи бжъэдыгъу фольклорыр игъэкӀлотыгъэу гъэ-федэгъэнымкӀэ романым идра-матургие амал кытыштыгъ. Лъэкпъым инэшэнэ шъхъалэ-хэр кызыхъышъэр макъамэхэм якъыхэхын игъогу сӀтетэу лӀф сшӀагъэ.

Гъурдж драматургэу Т. Аб-шидзэ оперэм илибреттэ ытхыгъ, ау ащ ыпӀэкӀэ рома-ным дэгъоу еджагъ, сэри гу-щылэгъу бэрэ сыфэхъугъ.

Нэужым материалыр кы-хъымэ, гъэтэрэзынхэр фэтшӀы-хэзэ, лӀфшӀлӀаныр лъыдгъэ-кӀуатэщыгъ. ПӀопэн хъумэ, либреттэм икӀу дэдэу сигъэ-рзагъэп ыкӀи сишъхъэгъусэ-рэ сэрырэ ащ лӀф дэтшӀэ-жыгъ. Нэужым, либреттэр хъа-зыр зэхъум, сикӀлӀэегъаджэ ар лӀкӀлӀэгъэхъагъ.

А. В. Шаверзашвили сиӀоф-шӀагъэ еджагъ ыкӀи оперэр ез-гъэжъэнэу игъо кысфилъэ-гъугъ. Бэрэ гухэлъыр сшъхъэ кыщекӀокӀыгъ, сценэ зэфэ-шъхъафхэр сынэгу кыкӀлӀэгъэ-уцоштыгъэх, персонажхэр зекӀэ зыфэдэщтхэр кызышӀозгъэшӀыгъ. Ащ дакӀоу гъурдж, урыс ыкӀи лӀкӀыб къэрал композиторхэм яопернэ музыкэ игъэкӀлотыгъэу нэлуасэ зыфэсшӀыштыгъ.

ИлъэситӀум кыкӀлоцӀ си-шъыпкъэу, гуетыныгъэ ин фы-сӀлӀэу оперэм лӀф дэсшӀагъ, сильэкпъ имузыкальнэ куль-турэ ихэхъоныгъэ сӀлахышхо хэсшӀыхъан зэрэслъэкӀыштым кӀуачӀэ кысхильхъэщыгъ.

КлавирэмкӀэ оперэр хъазыр зэхъум, Тбилиси дэт опернэ театрэм иартистхэм апэрэ ак-тыр тыратхэгъагъ. Къэралыгъо ушэтынхэм ялъэхъан ар къаты-гъагъ. Ушэтынхэр алызыхышты-гъэ комиссием итхъамэтагъэр Ереван дэт консерваторием ректорэу илагъэр ары, гъурдж композитор цӀэрылӀохэу С. На-сидзэ, Н. Гудиашили, А. Ба-ланчивадзе, С. Цинцадзе,

А. Шаверзашвили ыкӀи нэмыкӀ-хэр комиссием хэтыгъэх.

Ахэр зекӀэ яшъыпкъэу си-оперэ едэлугъэх, диплом лӀф-шӀлӀанымкӀэ «дэгъу дэдэ» кыс-фагъэуцугъ. Джащыгъум сикӀэ-лӀэегъаджэу, профессорэу Ша-верзашвили мырзуштыгъу кыло-гъагъ:

— Мы произведениемкӀэ Нэхэе Аслъан икомполитор опыт зэрэпсаоу зэфихысы-жыгъ. Музыкэм ыбзекӀи опе-рэр гъэшлэгонэу щыт, орэдыло-хэмкӀи материал дэгъу цызэ-гъэулулгъэ хъугъэ.

Тбилиси дэт консерватори-ем иректорэу, профессорэу С. Насидзэ кыхыгъэщыгъагъ:

— Оперэм итхын епхыгъэ лӀфыгъо кыным изэшӀохынкӀэ композитор ныбжыкӀлэм кӀу-лайныгъэ, лӀпӀлӀсэныгъэ кызы-хыгъэфагъ, опернэ жанрэм икласическэ кӀлэн хэшӀыкӀ дэгъу зэрэфырилэр нафэ кыт-фэхъугъ. Оперэр сценэм ща-гъэуцумэ, Адыгеим имузыкаль-нэ щылӀэныгъэкӀэ хъугъэ-шӀэ-гъэшхоу хъуштыгъ.

Ау лӀфыр нэмыкӀ шъыпкъэу хъугъэ. Шъыпкъэ, чыплӀэ гъэ-зетхэм, журналхэу «Кубань музыкальная», «Музыкальная жизнь» зыфилорэхэм тхыгъэ-хэр ащ фэгъэхыгъэу къары-хъагъэх. ЧыплӀэ радиомкӀи ты-ратхагъэхэр къатыгъэх, къэ-ралыгъо телевизионнэ радио-компаниеу «Адыгея» зыфилорэм ифонотеки ахэр чӀлӀыхъ.

1985 — 1986-рэ илъэсхэм оперэу «Раскаты далекого грома» зыфилорэм иапэрэ къэ-шӀыгъо филармонием щылэ-жъэрэ артистхэу Ю. Васили-ади, А. Сидоренкэр, И. Нико-лаевар, М. Николаевар, орэды-лохэу Ч. Андзэрэкъор ыкӀи Р. Шъаор хэлэжъэгъагъэх.

ЗэльашӀэрэ адыгэ тхакӀоу МэщбэшӀэ Исхъакъ ироман те-хыгъэ оперэу «Раскаты дале-кого грома» зыфилорэр клави-рэу щылагъ, оркестрэм кыи-ригъалоуи тыратхэгъагъ ыкӀи илъэс 30-рэ щылыгъ. 2011-рэ илъэсым нэс зыми ар ыгу къэкӀыжыгъэп. Адыгэ Респуб-ликэр зытилэр илъэс 20 зычы-хъурэм ехъулӀэу Адыгэ Рес-публикэм культурэмкӀэ и Ми-нистерствэрэ Адыгэ Республи-кэм и ЛӀышъхъэу ТхъакӀушынэ Аслъанрэ яӀлӀпылэгъу хэлъэу оперэр дгъэуцун тӀлӀэкӀыгъэ.

Ау ар ащ фэдэу хъуным ыпӀэкӀэ хъугъэ-шӀлӀэгъабэ кызы-кӀлӀыкӀылауагъ. Тбилиси дэт кон-серваторием 1978-рэ илъэсым кыщегъэжъагъэу 1983-рэ илъэ-сым нэс сызэрэщеджагъэм, шӀэ-ныгъэу зызгъэгъотыгъэхэм са-рэгъушхо. Я 4-рэ курсым си-сэу Тбилиси щыпсэурэ тхакӀоу Михаил Лохвицкэм нэлуасэ сыфэхъугъагъ. Пачыхъадзэм адыгэ къуаджэхэр зэхигъэсты-хъэхэ зэхъум ащ ятэжъ ары сабый закъоу псаоу а чыплӀэм кынэжыгъагъэр. Урыс офи-церым ар кызыгъотым ыплӀугъ, урысыбзэр ригъэшӀагъ. Нэужым гъогухэм яшӀын епхыгъэ ин-ститутыр кыыригъэуухыжыгъ. Ежъ Лохвицкэм ренэу адыгэу зельытэжы.

М. Лохвицкэм ядэжъ сызы-

регъэблагъэм зэдэгъушӀлэгъу гъэшлэгон тӀлагъ, итхыльэу «Громовый гул» зыфилорэр шӀухъафтынэу кысити, мырзу-щтэу кысылӀогъагъ:

— Аслъан, лъэшэу сигуа-пэ хъугъэ Тбилиси нэлуасэ ты-зэрэщызэфэхъугъэр. Тхыльыр урыс-кавказ заом фэгъэхыгъ, адыгэхэр дэгъоу ащ зэрэщы-гъуазэхэр сигуапэ.

— Ары, — есӀуагъ ащ. — Тильэкпъ мы тхыльыр ищы-кӀэгъэ шъыпкъэу щыт, тарихыр зытетым фэдэу мыщ кыщы-тыгъ. Зэрэпсаоу макъамэм тхыльыр итлӀхъэгъагъэмэ дэ-гъугъэ, опери ащкӀэ птхын плъэкӀыштыгъ.

СызӀплъэкӀыжыымэ, сырыра-зэу къэслон слъэкӀыштыгъ сина-сып кыхыи зэ нэмылӀэми сы-мысымаджэу, зы сыхъати хэ-сымынэу седжэн слъэкӀын амал зэрэсӀлагъэр.

ПӀопэн хъумэ, Адыгеим щы-щэу композитор гъэсэныгъэ апэ-дэдэ ззыгъэгъотыгъэр сэры. Тхъэм кыпхильхъагъэу ащкӀэ сӀнаушыгъи пхэлъын, гуетыны-гъэ ини фыуилэн, удэмышъхъа-хэу, чэци мафи уимылэу уиму-рад уфӀеклон фае.

Консерваторием ыуж нэмыкӀ цыф сыхъугъ сӀоми сыхъуко-штыгъ, сицыхъэ нахъ зыте-лӀыжъ хъугъэ. Профессионал сызэрэхъугъэм, сильэкпъ ита-рихъ кыхэнэжыын ылъэкӀыштыгъ усэхэр зэрэстхышъухэрэм, скъо, ащ кыкӀлӀэхъухъэхэрэр кызырэхъыгушӀулыкӀыштыгъэм, си-гупсэ Адыгеим сишӀуагъэ зэ-резгъэкӀышъуштым кӀочӀакӀэ кысхалъхъэщыгъ.

Адыгеим сыкызырэкӀожыгъэмрэ композиторхэм я Союз изэхэщэнрэ

1983-рэ илъэсым МыекӀуапэ къэзгъэзэжыгъ. Тбилиси дэт къэралыгъо консерваториер классэу «композициемкӀэ» дэгъу дэдэу къэсыухыгъ. ШӀэ-ныгъэ гъэнэфагъи скъольэу, музыкальнэ усэхэри стхыгъэ-хэу къэсэгъэзэжыгъи, специ-алистэу сызэрэщыкӀлӀэгъэщым сехъырэхъышъэжыштыгъэп.

Кызыдэхъугъэм сырыгушхо-нэу фитыныгъэ сӀагъа? Зэрэс-шӀошӀырэмкӀэ, сӀагъа. Бэмэ алонкӀи хъун мырзуштыгъ: «Ма-кӀа консерваториер е инсти-тут горэ кызыухыгъэу щылэр?» Шъыпкъэ, бэ юристэу, эконо-мистэу, медикэу ыкӀи нэмыкӀлӀэу щылэр, ахэм диплом ялэ зы-хъукӀэ, сӀыд ишыкӀлӀэми, щылэ-ныгъэм чыплӀэ горэ цызэрагъэ-гъоты. Сэ гъӀпсын лӀфым зы-фэзгъэсагъ, усэу зэхэслъхъа-гъэхэри егъэшӀлӀэрэу къэнэжы-штыгъ. Джащ фэдэ гупшысэ-хэр зыдӀсӀыгъэхэу сӀлъэныкӀо гупсэ къэзгъэзэжыгъ.

Адэ сыд фэдэу Адыгеим кыщыспэгъокӀыгъэхэ?

Нафэ кызырэхъугъэмкӀэ, зыпари кысэжагъэп, сиопе-ри, сисонатэхэри, сивокальнэ циклэхэри зыми ищыкӀлӀэгъагъэ-

хӀп. А лъэхъаным хэкум куль-турэм чыплӀэу щылыгъыгъэм, ащ иӀоф изытет зыфэдагъэм зэ-кӀлӀэхэри ыгъэразэщтыгъэх. На-хъыпэм фэдэу зекӀэ цыкӀы-цыкӀоу зэрэклорэм тетыгъ: са-модеятельнэ композиторхэм орэдхэр аусыштыгъэх, къашъом-кӀэ ансамблэ, театрэр, само-деятельностым иколлективыбэ щылагъ. Хэкум ипашӀэхэм сыда гумэкӀ лые зэрэщыкӀлӀэгъагъэр? Цыф жъугъэхэм ашъхъэ иӀоф агъэцакӀлӀэщыгъ, помидорыр алэ-жыштыгъ, ащышхэм коцыр, натрыфыр лӀахыжыштыгъ, гу-шъхъэлэжъ байныгъэм изытет зыфэдэм бӀп егупшысэщтыгъэр.

Апэ дэдэ мырзуштыгъу сызе-кӀуагъ: оперэу «Раскаты да-лекокого грома» зыфилорэу гъурдж артистхэм къашыгъэм иапэрэ акт иномерхэу тетхагъэхэр къаӀысыгъэх, радиокомитетым иаудитории ахэм цызгъэдэлугъэх. Нэбгырэ 30-м ехъу ахэр зэрэхъуштыгъэхэр. Ау еклӀолӀэ-кӀэ зэфэхъаф симузыкэ фы-рялагъ: ащышхэм зыпари къа-луагъэп, ащышхэм зэрэшъуко-хэрэр тӀэкӀу къахъыгъ, ау агу илыр заклӀэу кызылуагъэхэри къахъэкӀыгъэх.

РСФСР-м инароднэ артист-кэу, зекӀлӀэми дэгъоу зэльашӀлэрэ Сэмэгъу Гошнагъо ынӀпс къэ-кӀуагъэу кысфэгъушӀуагъ, адыгэ лъэкпъым апэрэ лъэкпъ опе-рэ илэ зэрэхъугъэм пае лъэ-шэу зэрэгъушӀорэр кыхъэщы-щтыгъ. ЗыкӀлӀэхопсыштыгъэр кызырэдэхъугъэр а чыплӀэм кыщылуагъ.

Ау анахъ мэхъанэ зилагъэр партием ихэку комитет исек-ретарь кылуагъэхэр ары:

— Хэкум амал илӀп ыкӀи фэхъазырэп оперэр ыгъэуцу-нэу. Музыкальнэ театри, во-калистхэри, оркестрэри тӀлӀп. Авторым игъо фэсэлъэгъу Те-атршхом оперэр щагъэуцунэу Москва зыфигъэзэнэу.

Ащ нахъ утын лъэш хъужы-рэпштын!

Хэтэ сиоперэ зищыкӀагъэу Москва дэсыр? Секретарьми ар дэгъоу кыгурылӀоштыгъ. Кы-логъэ пстэуми зы гухэлъ апхы-рыщыгъагъэр — сыгу ыгъэкӀо-дыныр, сиушъхъакӀуныр ары.

Ау анахъ мэхъанэ зилэр — лӀф сшӀлэн зэрэфар — сшъхъэ икӀыштыгъэп. Ау, нафэ кызы-рэхъугъэмкӀэ, сӀэц пае лӀфшӀлӀэни щылагъэп. КъенэкъокӀун зылӀэ-кӀыштыгъ, еплӀыкӀлӀэ гъэнэфагъэ зилэ, профессионал шъыпкъ-эр зыми ищыкӀлӀэгъагъэп. ПсынӀлӀэу бгъэлорышӀлэн плъэкӀыштыгъ цыфым удэлэжъ-энри нахъ псынӀлӀэба!

ЧыплӀэ зэжъу дэдэ сифэ-гъагъ. Зыгорэуштыгъ а чыплӀэ кыным сыкыхъэкӀыжыын, си-унагъуи згъэшхэн фэягъэ. А гумэкӀыгъо лъэхъаным мэзиш фэдиз ыкӀудыгъи. Хэкоу спе-циалистхэр зищыкӀлӀэгъагъэм зытэхъухъэрэри сымышӀэу сы-кыыридагъэп. КысыпшӀуеклон-хэу зэрэгъэулушъыжыгъэхэм фэ-дагъ. Сэ лӀфышӀу сӀшӀлэ сшӀо-шӀызэ, кызырэхълӀэкӀыгъэр нэ-мыкӀ шъыпкъ. ГумэкӀышхом бэ-рэ сызэридагъ...

(Джыри кыкӀлӀэкӀыштыгъ).

Исэнэхъат фэшъыпкъ

Цыфхэр шлу плъэгъунхэр, укъэзыуцухъэхэрэм уигуфэ-багъэ афэбгощын плъэкыныр, шлэныгъэу плэкълэхэр лъэпкъым кыкълэхуэхэрэ ныбжьыкълэхэм алыб-гъэлэсыныр, шлэныгъэ пхэлъыныр, уилъэпкъ шлулъэгъуныгъэ ин фыуилэныр — джахэр ары ищылэныгъэ шапхъэхэр Адыгэкъэлэ гурыт еджаплэу N 3-м адыгабзэмрэ адыгэ литературэмрэкълэ икълэлэ-егъаджэу, апшъэрэ категориеу «Гъэсэнэгъэм ицыф гъэшлуагъ» зыфилорэ цлэ кыызфагъэшъошагъэу Хъалилэ Светланэ Муратэ ыпхъум.

Гъэхъагъэу илэхэм къащымыуцоу, илофшлэн лъэхъаным дыригъаштэу икълэлэджаклохэм абзэ шлу аригъэлъэгъуным фэлажъэ. Шугъэм, дэхагъэм фигъэсэнхэм ишлэныгъи иамали фегъелорышлэх.

Светланэ кълэгъаджэу лфэишлэрэ илээс пчъагъэ хъугъэ. Къызыщыхугъэ къуаджэу Очепщые гурыт еджаплэр къызеухым кълэгъэджэ сэнэхъатыр зэригъэгъоты шлоигъоу Мыекъопэ кълэгъэджэ институтым филологиемкълэ ифакультет иадыгъэ отделение члэхъагъ. Я 5-рэ курсым нэсыгъэу Светланэ унагъо ихъагъ, институтыр къызыщыхуэрэ илээсым сабый къыпыфагъ. 1982-рэ илээсым Адыгэкъэлэ гурыт еджаплэу къызыщыхуэхуыгъэм лфэишлэнэу регъа-жъэ. Джы къызнэсыгъэм Хъалилэ Светланэ мы еджаплэм шлэлажъэ. лфэи дзы-шлэхэрэми лъытэныгъэшхо къыфашы, ригъэджагъэхэми дахэкълэ игугъу ашлы.

— Светланэ, уилофшлэнкълэ анахъэу гуахъо зыхэбгъуатэрэр сыда?

— Ебгъэджагъэхэм гъэхъагъэхэр ашлы зыхуыкълэ, хэтрэ кълэлэгъаджи игуахъу. Ныбжьыкълэхэм шлэныгъэ-гъэсэнэгъэ тэрэз язгъэгъотыгъэу сшлэмэ, ахэр гъогу тэрэз тесцагъэхэмэ, цыфыгъэ ахэлъэу сплугъэхэмэ — джар сэркълэ гуахъу.

— О пшъхъэкълэ гъэхъагъэ горэ пшы-мэ хэта апэрэу угу къэкълэрэ?

— Ащыгъум ар сэ сизакъоу сигъэ-хъагъэп. Цыфыгъэ къысхэзылхъагъэхэу сятэрэ сянэрэ, лъытэныгъэ зыфэсшыхуэ сишъхъэгъус, сызхэт коллективыр, езгъэджэрэ сабыйхэр арын фае.

Хъалилэ Светланэ лъэхъаным даклоу шыкълэ-амал зэфэшъхъафхэр, мульти-медийнэ технологиякълэхэр илофшлэн щегъэфедэх. Ахэр кълэлэджаклохэм лъэ-шэу ашлогъэшлэгъоных, чанэу ахэла-жъэх.

Егъэджэн сыхъатхэм ямызакъоу, мы

еджаплэм кружок зэфэшъхъафэу шы-зэхашэрэр макълэп. Ахэр ныдэльфыб-зэм, адыгэ тхаклохэм ящылэныгъэ ыкли ятворчествэ гъогу, лъэпкъ шэн-хабзэхэм афэгъэхыгъэ тхъамафэхэр ыкли мэфэзэхэхъэхэр. Шэны зэрафэхуыгъэу, илээс къэс еджаплэм зыцлэ ыхъырэ Лъэустэн Юсыф Ибрахымэ ыкъом фэгъэхыгъэ лфэишлэу зэфэшъхъафхэр зэхашэх. Чъэпыогъум ащ фэдэ лфэи-тхъабзэ Светланэ Муратэ ыпхъум ригъэкълэу. Зэлъашлэрэ адыгэ тхаклоу, драматург лэпэлэсэу, журналистэу Къуекъо Налбий Юныс ыкъор къызыщыхугъэр илээс 75-рэ зэрэхуыгъэм ар фэгъэхыгъагъ. Ащ изэхэщэн Светланэ лфэишхо дишлагъ, кълэлэджаклохэри дэгъоу ыгъэхъазырыгъэх. Ахэм ащы-щых Къушъу Эмилэ, Еутых Альбинэ, Нэхэе Беллэ. Мэфэзэхэхъэр къэзыгъэ-баигъэмэ ащыщ тхаклом фэгъэхыгъэ мультимедийнэ къэгъэлъэгъоных.

Светланэ унэгъо дахэ ил. Ишъхъэ-гъусэрэ ежыррэ къорэ пхурэ зэдэгъотыгъ. Ыпхъоу Маринэ Адыгэ къралыгъо университетым илээпкъ факультет къыухыгъэу, кълэлэплоу лфэишлэу Рустам Адыгэ къралыгъо университетым физическэ плуныгъэмкълэ иинститут къыухыгъэу мэлэжъэ.

СИХЪАДЖЭКЪО Зурет.
Адыгэ къралыгъо университетым
Адыгэ филологиемрэ культурэм-рэкълэ ифакультет истудентк.

Мыекъопэ районым щыпсэурэ хульфыгъэм къытыралхъэгъэ административнэ тазырэу сом 100 хурэр игъом зэри-мыпщыныгъэм къыхэкълэ-кълэ шлок зимылэ лфэишлэнхэр (сыхъат 20) ыгъэцэ-кълэнхэу унашъо шылагъ. Хэбзэгъэуцугъэм къыди-лътэрэ лъэныкъохэр къызыремыдзэхэм, а пшъэдэкълэжым мэфи 7 хурэ арестыр къыкълэ-кълэуагъ.

Гъогурыкълэныр щынэ-гъончъэнымкълэ къралыгъо автоинспекцием и Гъэ-лорышлэплоу Адыгэ Рес-публикэм щылэм шапхъэ-хэр зыукогъэ хульфы-гъэм тазырэу сом 100 тырилхъэгъагъ. Уахътэ тешлагъ, ау ахъщэр къып-щыныным ар дэгъулэщты-гъэп. Чыфэ зытелъым ыдэжъ хыкум приставыр шылагъ ыкли ахъщэу те-лътыр къызымыпщыныкълэ пшъэдэкълэжъ зэрэрагъэ-хыщтыр гуригъэлэуагъ.

Унашъоу шылагъэмкълэ, хульфыгъэр Мыекъопэ районым иадминистрация еклоплэнышъ, шлок зимылэ лфэишлэнхэр ыгъэцэ-кълэнхэмкълэ зыфалорэм клонэу щытыгъ. Ау хыкум при-ставхэм къалэкълэхъэгъэ кърэбарымкълэ лфэишлэнхэм ащ зашидзыагъ.

Чъэпыогъум и 29-м чыфэ зытелъым ятлонэ-рэу хыкум приставхэм зыфагъэзагъ ыкли уна-шъоу щылэр зимыгъэца-кълэ, тазырэу сомэ ми-ни 150-м къыщегъэжъа-гъэу мин 300-м нэс е административнэ арестэу мэфэ 15 хурэр зэрэ-тыралхъащтыр ралэуагъ.

Аруу щыт нахъ мышлэ-ми, хульфыгъэм кърэ-лауагъэр кърэидзагъэп. Ащ къыхэкълэ административнэ правэуконыгъэхэм афэгъэхыгъэ протоколыр шэклогум и 7-м зэхэгъэ-уцагъ ыкли ар хыку-мым лэклагъэхъагъ. Мы мэфэ дэдэм зэгъэшлужъ хыкумышлым унашъо ышлыгъ мэфи 7 хурэ ад-министративнэ арестыр ащ тырилхъанэу.

Мы пшъэдэкълэжым ыуж хульфыгъэм шлок зимылэ лфэишлэнхэр ыгъэ-цэ-кълэнхэу къыпыщылъ. Хэбзэгъэуцугъэм къыди-лътэрэм зышидзыекълэ, тазырэу сомэ мин 300-м нэсыр тырилхъан алы-кълэуагъ.

Хыкум приставхэм
я Федеральнэ
къулыкъу и
Гъэлорышлэплоу
Адыгэ Республикэм
щылэм ипресс-
къулыкъу.

Убзэ пшлокъабылымэ

Уиадыгабзэ уикласэу, уилъэпкъ уилъаплэу, шъхъэлъы-тэжыныгъэ ахэмкълэ уилэмэ, адыгэ тхылъхэм, тхыгъэ хэу-тыгъэ зэфэшъхъафхэр — гъэзетэу «Адыгэ макъэр» ыкли илээсым пллэ кыдэкълэрэ литературнэ-художественнэ журналэу «Зэкъошныгъэр» пшлобылымыщтых, пшлолофыщтых. О пщыщ пстэум тешыкыгъэм, уинидэльфыбзэкълэ кълэгъэ гупшысэм фэдэ хъун шыла?!

Ахэр арыба адыгапсэр озыгъашлэхэрэри, адыгэгъэшхор къыпхэзылхъэхэрэри. Тлэкълэ дэдэ убэлэрэгъыгъагъэми, адыгэ тхыгъэ хэутыгъабэхэм уанэлу гуфалъэу афэгъэзэ-жыи, укызыэрэшлэжыщт. Гу лъымытахэу зэкълэ къыпщыкълэщтыгъэр къыпфырагъэкъужыщт.

Мы мафэхэм адыгэбзэ дахэкълэ къы-лотыкыгъэ журналэу «Зэкъошныгъэм» ибжыхъэ чэзыу кыдэкълэу. Ащ узэджен икълэу ухэтми дэбгъотэщт. Тхэклошхоу Мэщбэшлэ Исхъакъ итарихъ романыкълэу «Рафыгъэхэр» зыфилорэм ар къызы-луехы. Илээпкъ тарихъ ыгъэгумэкълэу, лъыплъэхэрэр ащ ыгъэгъулоштых. Шлэ-шлэ Аслъан иусэхэу «Тызэблагъ», «Тян», «Шофым титэу», «Сэдэкъэхэдз» зы-филорэхэрэми адыгэ тхыдэр усэкълэ къащылотагъ.

Тыадыгъэу,
Тышыу закъоу тытэджыгъ,
Пый лыхъуаклоп,
Гупсэ плъакло тыдэкълэу.
Лъэр-чъэрыеу
Ти Тхъожъые тамэ гот,
Клоплэ кълыхы
Лъэгъо кълэпър къыфегъот.

(«Тызэблагъ»).

Зэлъашлэрэ Цуекъо Юныс ирома-нэу «Лышлэжъ» зыфилорэм ия III-рэ тхылъ журналым чыплэ щыубытыгъ. Тхаклом итарихъ произведение тильэпкъ пэкълэуыгъэм ухэгъэдало. Къэбэртэе-Бэлыкъарым кърэатхыкыгъэ Сонэ Алэнэ ирассказэу «Тыгъэнэбзыйхэр зышы-пырэр», «Пщыгъупшэжыгъэ зэолэхэм

ячъыг члэгъ» зыфилорэхэр лэпклэ-лъапклэх, гъэшлэгъоных. Хъакъунэ Заремэ ибаснэхэу члэгъ-члэпкъыгъэ гуп-шысэр тефэу зыщылорышлэхэрэр — «Лэгуаомрэ Жыбгъэмрэ», «Пшъэхъум итхъаусых», «Мыжъомрэ Бзыумрэ», нэмыкълэхэри узыулушыхэу гъэпсыгъэх.

Журналым, зэрэхабзэу, юбилярхэм афэгъэхыгъэ тхыгъэхэри, а цыфхэр угу къагъэкълэжъэу, нахъ зэхэфыгъэу уагъашлэу кыдэхъагъэх. Шлэ-шлэ Шамсэт Къуекъо Налбий къызыщыхугъэр илээс 75-рэ зэрэхуыгъэм фэгъэхыгъэу «Къэ-локълэ шъхъаф къыфигъотыгъ», Ма-мый Руслъан итхыгъэу «Илъагъо хэк-ло-кълэщтэп» зыцлэу, литературнэ крити-кэу, тхаклоу Лъэпцлэрышэ Хъалидэ илээс 75-кълэ къыгъэхъазырыгъэр, Сихъу Фатимэ Мэщфэшлу Нэдждэт къызы-щыхугъэ мэфэкълэу «Лъэпкъым фэ-лажъэ» ылоу ытхыгъэр дэтых.

Шлэныгъэлэжъэу Анцокъо Сурэт «Адыгэ гуычлэжъхэм ялъэгъохэщ» зыфилорэ Анцокъо Хъаджэбэч лъэпкъ жабзэр ежъ игуычлэжъхэмкълэ, игуп-шысэкълэ зэригъэбаигъэр къызыщыло-тагъэри кыдэхъагъ.

Журналэу «Зэкъошныгъэм» изичэ-зыу лэпчъ джаш фэдэу, уиакъыл хэ-

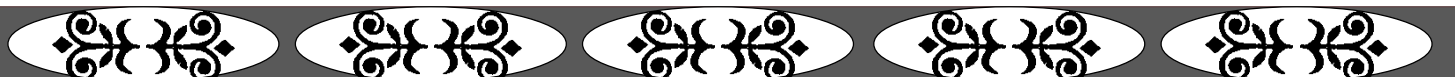

зыгъахъоу, убзэ къэзыгъэтлатэу, уигуп-шысэ къэзыгъэуцэу бэ къыщыхауы-рэр. Илээс 90-рэ гъогур къэзыкълэу журналым (1924-м щегъэжъагъэу кыдэкълэ, бэп къэнагъэри мэфэкълэу къэсынклэ), сыдигъуи ипшъэрылъ зэригъэцакълэрэм ишыс а зэкълэ.

Журналым иредактор шъхъалэр Мэщбэшлэ Исхъакъ, редакторыр Сихъу Фатим. Художественнэ ыкли техническэ редакторхэми, корректорхэми ялофшлэгъэ хуыпхъэгъэ лэхъ журналэу «Зэкъош-ныгъэм» сыдигъуи хэлъ. Адыгабзэр къэбзэным, дэхэным а зэкълэ фытегъэ-псыхъагъ. Убзэ пшлокъабылымэ, уфэ-лэжъэщт, уфэгумэкълэщт, бгъэлъаплэхэу адыгэ тхыгъэ пстэури зепхъащт ыкли уджыщтых.

МАМЫРЫКЪО
Нуриет.

Тазырыр игъом зэримыпщыныгъэм кърэпкъыкълэуагъ

Чылэу Алыуарэ (Бжыхьэкьюае) ихъишъ

1874-рэ ильэсым ижъоныгъуаклэ и 18-м ехьулэу Бжыхьэкьюае цыфэу дэсыгъэхэм мыщ кыклэлыкюу кьапытэдзэжы.

65. Клармыт Хьатшыу — 80. Ишъхэгъусэу Паку — 60. Акъоу Хьурач — 20.

66. Клармыт Сипхьуклас (шъузаб) — 70, ыкьоу Пэлух — 45 (ащ ишъхэгъусэу Заз — 45, Коклыис — 30. Акъохэу Къуижъый — 20, Гъотыжъ — 12, Мыхьамэт — 2. Апхъоу Хьаклэкюш — 6).

67. Клармыт Хьахъу — 50. Ишъхэгъусэу Пырын — 24. Акъоу Хьасан — 24. Апхъуэху Сусар — 9, Къар — 2.

68. Клармыт Гоцгэгъ (шъузаб) — 44. Ыкьоу Цыкълужый — 20, Лахъужый — 12, иньсэу Амыд — 30 (ащ ыкьоу Пшыгъот — 5 ыкьи ыпхъоу Нэкуаку — 3). Япхъорэльфэу Алкьэс Шумэныкью — 15.

69. Клармыт Пэкъэжый (шъузаб) — 50. Ыкьоу Хьэлъуш — 20.

70. Клармыт Хьахъуцлыкю — 50. Ишъхэгъусэу Гоцпакъ — 45. Акъоу Къуйжый — 21. Апхъуэху Кокхъ — 12, Зэклужый — 10, Гьуклэхъан — 3, Бэгъэгус — 1.

71. Клармыт Ислъам — 50. Ишъхэгъусэу Хъан — 42. Акъохэу Пэзад — 24 (ишъхэгъусэу Хьаклон — 25, акъоу Мусса — 4, апхъоу Амыд — 3), Чэф — 17, Усыбий — 13, Шъэожый — 9. Апхъуэху Цац — 11, Цицуу — 7, Пакъ — 4, Насып — 2.

72. Клармыт Саганчэрий — 62. Ишъхэгъусэхэу Пэшъукъ — 32, Хьатма — 40. Акъохэу Хьатыжъ — 13, Гьучыпс — 4. Апхъуэху Шыуц — 9, Цац — 8, Маф — 7, Къар — 6, Нашхъо — 5.

73. Клармыт Цац (шъузаб) — 80. Имахъулэу Нэшхо — 35. Ащ ишъхэгъусэу Кокуащ — 30. Акъоу Лъэпэчлас — 9. Апхъуэху Хьаджыхъан — 3, Гоцэхъан — 2.

74. Клармыт Хьабат — 83. Ишъхэгъусэу Былац — 52. Акъохэу Хьакъош — 28, Хьатыкью — 13. Апхъоу Хьаожый — 1.

75. Клармыт Умар — 65. Ишъхэгъусэу Нэшхожъ — 32. Акъоу Псыхэдзэжъ — 24, ащ ишъхэгъусэу Нашхъо — 20, ахэм апхъоу Хьаджыхъан — 1.

76. Лаикью Хьаджэ — 43. Ишъхэгъусэу Амыд — 30. Акъоу Хьаджумар — 10. Апхъоу Цац — 13. Хьаджэм янэу Пакъ — 78.

77. Лаикью Мусса — 60. Ишъхэгъусэу Хьаклэкъащ — 45. Акъохэу Лыхъун — 30 (ащ ишъхэгъусэу Заз — 20,

акъоу Индрыс — 20), Мыхьахъу — 28, Хьаклмаф — 20, Хьаут — 15. Апхъоу Зыу — 13.

78. Лаикью Цицу (шъузаб — 35). Ыкьоу Нэшъу — 15, Шумаф — 13. Ыпхъоу Амыд — 26. 79. Лаикью Хьатыпаш — 80. Ишъхэгъусэу Хьаниф — 35. Акъохэу Тхайхьакл — 10, Сакъ — 2. Апхъуэху Хьаклэкюш — 6, Хъан — 4.

80. Лаикью Къар (шъузаб) — 35. Ыпхъуэху Фэмый — 10, Цыу — 13, Лащын — 6.

81. Лаикью Бэщыкью — 25. Ишъхэгъусэу Мамырхъан — 30. Акъоу Афэмгъот — 1. Апхъоу Хьаклэкъащ — 2.

82. Лаикью Хьаклмаф — 55. Ишъхэгъусэу Налмэс — 30. Акъохэу Хьапыт — 8, Хьаджымос — 2.

83. Лаикью Хьатыу — 54. Ишъхэгъусэу Гушъаб — 30. Акъоу Бэлахъ — 12. Апхъуэху Хабз — 14, Гьуклэхъан — 3, Сырымхъан — 1.

84. Лый Лэжъ (шъузаб) — 83. Апэрэ кьоу Къодышъ — 44 (ащ ишъхэгъусэу Сэтэнай — 45. Акъохэу Сэлмэн — 8, Юсыф — 7, Индрыс — 5). Ятлонэрэ кьоу Бай — 42 ащ ишъхэгъусэу Къаклю — 24. Акъохэу Мусса — 7, Теуцожъ — 1). Лэжъ ыпхъоу шъузабэу Хьатма Хьатит — 35 ыкьи ащ ыкьоу Джэрий — 10, ыпхъоу Гус — 15.

85. Лый Хьадж — 47. Ишъхэгъусэу Кокуащ — 37. Акъохэу Щэриф — 14, Хьаджмыхьамэт — 5, Яхъе — 1. Апхъоу Хьадидж — 8.

86. Нэтхъо Нэцью — 92. Ыкьоу Сель — 40, ащ ишъхэгъусэу Хацлыкю — 35, ахэм акъоу Къэсэй — 10, апхъоу Къадырхъан — 1. Нэцью ыпхъоу Кош — 14.

87. Нэтхъо Исмахыл — 35. Ишъхэгъусэу Дэнап — 30. Акъоу Бэчыр — 1.

88. Нэтхъо Нэцью — 47. Ишъхэгъусэу Хьаниф — 42. Акъохэу Едыдж — 12, Ятэкью — 10.

89. Нэтхъо Алэбий — 85. Ишъхэгъусэу Хьатым — 67. Акъохэу Емсыф — 30, ащ ишъхэгъусэу Хьатым — 24, ахэм акъоу Хьаджыбрам — 3, Шъэопакъ — 21.

90. Накл Алхьакъ — 32. Ишъхэгъусэу Коку — 27. Апхъуэху Наный — 4, Гоцэиф — 3, Дэнап — 1.

91. Накл Хьапакъ — 40. Ишъхэгъусэу Хьабиб — 45. Акъохэу Къымчэрий — 15, Хьаджымэт — 5. Апхъуэху Пэ-

рахъ — 18, Коку — 16, Къэкюжъ — 13, Фатлимэт — 11, Хьабибэ янэу Алымхъан — 72.

92. Ныб Хьауц (шъузаб) — 80. Ыкьоу Хьамызагъ — 40, ащ ишъхэгъусэу Кокуащ — 35, ахэм акъоу Гьучыпс — 12, апхъоу Заз — 18.

93. Ныб Мац (шъузаб) — 80. Ыкьоу Шъэофыжъ — 45 (ащ ишъхэгъусэу Мамырхъан — 30, ахэм апхъуэху Бэгъэгус — 5, Гоцэхъан — 4), Хьапэкъэжъ — 35 (ащ ишъхэгъусэу Гошан — 20, апхъоу Къадырхъан — 2), Платыжый — 15. Ыпхъуэху Цуркэ — 16, Хьабиз — 13.

94. Нэгъой Лыхъурай — 35. Ишъхэгъусэу Коку — 30. Акъохэу Пытахъу — 10, Гьучыпс — 7.

95. Нэгъой Хьакъар — 40. Ишъхэгъусэу Амыд — 30. Хьакъар ышъу Ислъам — 37.

96. Нэгъой Хьакл — 52. Ишъхэгъусэу Хэку — 35. Акъоу Хьамид — 10. Апхъуэху Сэсыхъ — 8, Сэлымхъан — 7, Хьаклэкюш — 5, Быцэ — 2.

97. Нэгъой Ахьмэд — 62. Ишъхэгъусэу Сайма — 49. Акъохэу Тыужый — 16, Смелъ — 12.

98. Пчэнышъуай Бат — 40. Ишъхэгъусэу Типащ — 30. Акъохэу Ищэкью — 10, Сэфэрбий — 3. Апхъуэху Цисав — 8, Гоцмаф — 4.

99. Пчэнышъуай Хьаджэбий — 25. Ишъхэгъусэу Цыклю — 20. Апхъоу Хьаклэхъан — 2.

100. Пчэнышъуай Хьаджыбрам — 30. Ишъхэгъусэу Хьаклэкъащ — 24. Апхъоу Гоцэхъан — 2.

101. Пчэнышъуай Хьаджэ — 50. Ишъхэгъусэу Габзут — 42. Акъохэу Лыу — 10, Саис — 7. Апхъуэху Цац — 8, Макл — 6. Хьаджэм ышъу Хьаклэклон — 40, ащ ишъхэгъусэу Дац — 30, акъоу Исмахыл — 7, апхъуэху Хьаджфатым — 6, Хьаклэхъан — 2.

102. Пчэнышъуай Беку (шъузаб) — 73. Ыкьоу Гьучыпс — 43, ащ ишъхэгъусэу Амыт — 24, апхъоу Цацу — 2.

103. Пчэнышъуай Шумаф — 48. Ишъхэгъусэу Амыд — 35. Акъохэу Ибрагим — 7, Аслъанбэч — 3, Ахьмэд — 3. Япхъорэльфэу Нашл — 15.

104. Пчэнышъуай Мэзыкъащ (шъузаб) — 70. Ыкьоу Хьаджэбий — 30, Бач — 25.

105. Пчэнышъуай Нашхъо (шъузаб) — 35. Ыкьоу Чэтыкью — 26, Хьапакъ — 8, Зэчэрий — 5. Ыпхъоу Амап — 4.

106. Пшыпый Саганчэрий — 90. Ысыхъу Джамбор — 45 (ащ ишъхэгъусэу Хьаниф — 34, ахэм акъоу Сэфэрбий, апхъоу Мысырхъан — 7), Нэгъой — 40.

107. Сикл Гьуклэшъау — 36. Ишъхэгъусэу Псау — 30. Акъохэу Мышъэост — 8, Цыкълужый — 3. Гьуклэшъау ышъу Тхайшъау — 32, ащ ишъхэгъусэу Коку — 27, ахэм акъоу Хьаджыбор — 3. Гьуклэшъау ышыпхъоу Нэгъокош — 13.

108. Сикл Фыжъ (шъузаб) — 50. Ыкьоу Тыу — 27. Ащ ишъхэгъусэу Цуц — 18. Апхъуэху Пако — 18, Бэгъэгус — 5.

109. Султан Сэлэнчэрий — 52. Ишъхэгъусэу Нашхъо — 47. Акъоу Сагатчэрий — 12. Апхъуэху Мелэчхъан — 7, Аслъанхъан — 2.

110. Султан Игнатчэрий — 35. Ишъхэгъусэу Тэвэрхъан — 30. Акъоу Нэгъой — 8. Апхъоу Аслъанхъан — 10. Пшъэшъэибэу Хьаул — 12. Пшъэшъэжыу Сэтэмаф — 13.

111. Тырку Хьажыгъачъ — 30. Ишъхэгъусэу Гоцмаф — 27. Апхъоу Залыхъан — 1. Хьажыгъачъ ышыпхъоу — Хьаклэпаш — 20.

112. Тырку Хьатыжыкью — 45. Ишъхэгъусэу Хьацац — 40. Апхъоу Гоцэфыжъ — 3. Тыгъужыкью ышъу Цыклю — 35, ащ ишъхэгъусэу Гоцмаф — 30, ахэм акъохэу Хьаклэмыд — 6, Амыт — 1, апхъоу Хьапакъ — 8.

113. Тырку Бэрзэч — 61. Ишъхэгъусэу Коку — 40. Акъохэу Мэджыд — 35 (ащ ишъхэгъусэу Кокой — 27, апхъоу Чэшыхъан — 1), Къуй — 15, Плат — 3. Апхъуэху Хьапэис — 10, Циц — 8, Хьацац — 2, Дышъэхъан — 1.

114. Тырку Сусар (шъузаб) — 65. Ыкьоу Хьатухъ — 35. Ишъхэгъусэу Бэрэкъащ — 30. Акъоу Бэхъужый — 4. Апхъоу Гоцхъан — 2.

115. Тырку Азыбай — 75. Ишъхэгъусэу Пако — 60. Акъохэу Хьатухъ — 25 (ащ ишъхэгъусэу Сас — 22, акъоу Сыпс — 6, апхъоу Тишъан — 1), Купжый — 17, Мэлыхъ — 15, Елмыз — 7. Апхъуэху Заз — 14, Саньетахъ — 12, Амыд — 10, Фэмый — 8.

116. Тырку Анзаур — 52. Ишъхэгъусэу Ныу — 40. Акъохэу Чауш — 12, Чэтыкью — 5. Апхъоу Зэлыхъан — 1. Анзаур ышыхъу Трухъ — 25 (ащ ишъхэгъусэу Азэхъан — 20), Нэкъэрэжъ — 40.

117. Тырку Бэчыр — 47. Апэрэ шъхэгъусэу Хьабиз — 45 (акъоу Плат — 25, ащ ишъхэгъусэу Пако — 18, апхъоу Хьаный — 1). Ятлонэрэ шъхэгъусэу Хьао — 25.

118. Тырку Теуцожъ — 75. Ишъхэгъусэу Усас — 60. Акъоу Хьаджымос — 20. Апхъоу Кош — 13. Янысэжъу Цыкълужый — 77, ащ ыкьоу Атыет — 45 (ащ ишъхэгъусэу Мелэчхъан — 34. Акъохэу: Сал — 8, Махьмуд — 7. Апхъуэху Хьаклэкюш — 11, Хьаджыхъан — 9, Хьаджэт — 5). Теуцожъ ышъу Умар — 64, ащ ишъхэгъусэу Хьаниф — 40.

119. Тырку Чыпс — 40. Ишъхэгъусэу Базыр — 30. Акъохэу Блыпэшъау — 12, Саганчэрий — 8. Апхъуэху Азэхъан — 15, Хьачфатым — 5.

120. Тырку Ллэпшъ — 40. Ишъхэгъусэу Былац — 33. Акъохэу Хьаджыбрам — 5, Къэрбатыр — 1. Чыраклю Альышлэжъ — 20.

121. Хьоткьо Бэрзэдж — 85. Ыкьоу Тамыхъу — 40 (ащ ишъхэгъусэу Хабзэ — 30, апхъоу Хьаджфатым — 7). Ыпхъоу Нэшлу — 20.

122. Хьоткьо Хьатыхъу — 30. Ишъхэгъусэу Мамырхъан — 25. Акъоу Хьаклэмыд. Апхъуэху Хьасас — 10, Амыд — 6, Зизу — 1.

123. Хьуадэ Хьаджыбрам — 45. Ишъхэгъусэу Хъан — 25. Акъоу Ша — 6. Апхъуэху Загирэт — 4, Аслъанхъан — 1. Фытыр унэрысэу Ллыбзыу Кучмэз — 20, ащ ишъхэгъусэу Сэламэт — 18. Пшъэшъэ ибэу Сас — 12.

124. Хьуажъ Хьаджэбий — 39. Ишъхэгъусэу Нау — 37. Акъохэу Исхьакъ — 15, Зэчэрий — 3, Алэгъот — 1. Апхъуэху Куку — 10, Нашхъо — 6.

125. Хьуажъ Молэхъан (шъузаб) — 45. Ыкьоу Исхьакъ — 20. Ыпхъуэху Хьаклэжый — 17, Куко — 13.

126. Хьуажъ Хьаджэ — 82. Ыкьоу Хьатыгъу — 24.

127. Хьун Шъэокъар — 40. Ишъхэгъусэу Тефэн — 27. Акъоу Хьаджыбрам — 6. Апхъоу Хьаклэкъаклю — 3.

128. Хьут Хьакъар — 40. Ишъхэгъусэу Хьасас — 26. Апхъуэху Бэгъэгус — 6, Гоцмаф — 1.

БАРЦО Адам,
доцент.

БАРЦО Мурат,
тарихьымкля клэзэгъадж.

(Джыри кыклялыкюшт).

«01»-м КЪЕТЫ

Мы ильэсыр кызыхьагъэм щегъэжъагъэу муниципальнэ гъэпсыклэ зилэ «Къалэу Мыекъуапэ» гъогогъу 72-рэ машом зыкыиштагъэу агъэуныфэгъ. Ащ фэдэ тхьамыклагъохэм зы нэбгырэ ахэклодагъ, нэбгыритлүмэ шъобжхэр хахыгъэх. Нахьыбэрэмкля машор кызкланэрэр цыфхэр зыщыпсэурэ унэхэр ары.

Гушылэм пае, 2013-рэ ильэсым шэклогум и 10-м урамэу Спортивнэм тет тучанэу «Централь» зыфилорэм итовархэр зычиыргырэ, квадратнэ метри 100 зиинэгъэ унэу апэрэ кьатым тетым машо кыклянэгъагъ. Ащ игъэкьосэжыын техникитлурэ мэшлогъэкьоси 6-рэ хэ-

лэжъагъ. Машлом мэкляехэр, гьомылапхъэхэр, дэпкхэр, пчэ-шъхьаныгъупчэхэр хэстыхьагъэх. Машлом зыкыизэриштагъэмкля автоматическэ сигнализацием тучаным илофышлэхэмрэфэу зэтет унэм щыпсэхэрэмрэ игъом макъэ зэраригъэлүгъэм ишлуагъэ кьэ-

клягъ. Мэшлогъэкьосэ кьулыкьум хэтхэм нэбгырэ 25-мэ ящылэныгъэ кьагъэ-нэжъыгъ. Электроэнергийер зэрыклорэ гьучычыр зэрэфыкыуагъэм а тхьамыклагъор кыпкырыкыгъ.

Джыри зэ республикэм щыпсэхэрэм зафэтэгъазэ, шапхъэхэм адэмыхынхэу ятэлэ.

Машлом зыкыиштагъэу гу лышъутагъэмэ, ащ фэгъэхьыгъэу псынклэу телефонэу «01»-мкля мэшлогъэкьосэхэм макъэ яжъугъэлү ыкьи тхьамыклагъор кызыщыхьыгъэ чыплэр тэрэзэу яшъулу. Мэшлогъэкьосэхэр кьэсыфэхэ цыфхэм якъэгъэнэжынкля ыкьи машлом игъэ-

кьосэнкля шъуфэлъэкыштыр шъушлэ.

Машлом зыкыиштытэным епхыгъэ иофыгъохэмкля Урысыем ошлэ-дэмышлэ иофхэмкля и Министерствэ Адыгэ Республикэмкля и Къутамэ ителелефонэу **56-80-78-мкля** е Кьыблэ шьолпыр гупчэм (къ. Ростов-на-Дону) ителелефонэу **8-863-240-66-10-мкля** зафэжъугъэзэн шъульэкыштыр.

С.С. Давыдов.

Машлом зыкыиштытэнымкля шапхъэхэр зэрагъэцакляхэрэм лыпылэрэ Къэралыгъо кьулыкьум къалэу Мыекъуапэклэ икьутамэ икьэралыгъо инспектор.

АДЫГЭ ХАСЭМ ИЯ XVII-рэ ЗЭФЭС ИПЭГЪОКИ

Шъыпкъэм цыфыр егъэгъуазэ

Общественнэ движениехэм юфэу ашлэрэм цыфхэр нахышлюу шыгъэгъозэгъэнхэм фэшл пресс-зэлюклэхэм ямэханэ зыкълэты. Адыгэ Республикэм лъэпкъ юфыгъохэмкӀ, ӀкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырӀэ зэпхыныгъэхэмкӀ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀ и Комитет ар кыдылтыти, Адыгэ Хасэм ия XVII-рэ зэфэс фэгъэхыгъэ зэхэхэм республикэм игъэзетхэм, къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеим» яжурналистхэр кырагъэблэгъагъэх.

Адыгэ Хасэм итхьаматэу Бэгъушэ Адам пресс-зэлюклэм кызырэчиуагъэу, лъэпкъ юфыгъохэр шыӀэныгъэм шыпхырышыгъэнхэм пылъ. Джырэ уахътэм Кавказым щыпсэухэрэм къэбарэу афагъэлурэр макӀап. Москва, нэмыкӀ кӀалэхэм бырсырэу ащыхъухэрэм уагъэгумэкӀынэу щыт. Владимир Жириновскэм телевидениемкӀ кыӀуагъэхэри кызыдӀэпӀытӀкӀ, Кавказ шьо-

лӀырым щыпсэухэрэр бащэрэ кӀауых.

— Тэ юфэу тшӀэрэр нахышлюу зэжъугъэшӀэным, цыфхэм тэрэзэу алыжъугъэлэсыным фэшл тызэлюклагъ, — кыӀуагъ А. Бэгъушэм.

Адыгабзэм изэгъэшӀэн, лъэпкъ шэн-хабзэхэм якъэухъумэн, нэмыкӀ юфыгъохэм Адыгэ Хасэр адэлажъэ. Адыгэ Республикэм лъэпкъ юфхэмкӀ, ӀкӀыб къэрал-

хэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырӀэ зэпхыныгъэхэмкӀ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀ и Комитет итхьаматэу Шъхъэлэхъо Аскэр Адыгэ Хасэм изэхэсыгъохэм ахэлажъэ. Пресс-зэлюклэм ащ зэрэщыхигъэунэфыкыгъэу, Адыгэ Хасэр зэхэщэн юфыгъохэм апылъ. Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо гъэпсыкӀэ игъэпытэн илахышӀу хешӀыхъэ. Зэхэсыгъохэм кӀащалэтырэ юфыгъохэр шыӀэныгъэм епхыгъэх, лъэпкъхэр зэщыхъохэрэп. «Адыгэ Хасэм игъэцӀкӀӀкӀо куп илофшӀаӀкӀэ сыгу рехъы, тапӀкӀи сыдэлэжъэнэу сыфай», — кыӀуагъ А. Шъхъэлахъом.

Культурэмрэ искусствэмрэ тищӀӀэныгъэ чыпӀӀу шырӀлэм зегъэушӀомбгъугъэным, ныбжыкӀэхэм япӀун кытегушылагъэх Нэгъуцу Аслъан, МэщфэшӀу Нэдждэт, Хэкужъ Адам, Тэу Аслъан, Сулеймэн Юныс, нэмыкӀхэри.

Лъэпкъ зэфэщыхъафхэр культурэм зэрэзэфыщэхэрэп Адыгэ

Хасэм илофшӀагъэхэм кӀащэлъагъо. Адыгэ шъуашэмрэ адыгэ быракъымрэ ямэфӀкӀхэр Адыгэ Хасэм тиреспубликэ апэрэу шызэхышагъэх. А мэфӀкӀхэр тилъэпкъэгъухэр зыщыпсэурэ шьолъырхэм, хэгъэгухэм ащыхагъэунэфыкӀых.

СурэтышӀ-модельер цӀэрылоу СтӀашъу Юрэ театрэхэм пӀуныгъэм фэгъэхыгъэ спектаклэу кӀащагъэлъагъохэрэм кӀащытхъугъ. Нарт эпосым кыщыублагъэу адыгэмэ тарихъэу ялэр гъэшӀэгъон дэдэу щыт. Культурэм иамалхэр зэрэдгъэфедэнхэ тӀӀэкӀыштым А. Шъхъэлахъор, А. Бэгъушэр, А. Нэгъуцу, нэмыкӀхэри кытегушылагъэх.

УпчӀэхэр

Журналистхэм яупчӀэхэр шыӀэныгъэм кызырэхэхыгъэхэм пресс-зэлюклэр кыгъэбаигъ. Олимпиадэ джэгунхэу Шъагъэ шыкӀошхэм адыгэмэ ятарихъ, якультурэ кӀащагъэлъэгъоным Адыгэ Хасэр зэрэпылбыр, Урыс-Кавказ заор зауhyгъэр илӀэси 150-рэ зэрэхъурэр, Адыгэ Хасэм изэфэс кырагъэблэгъэштхэм юф зэрадашӀэрэр, культурэм епхыгъэ кӀэгъэлъэгъонхэр зэрагъэпсыхэрэр, нэмыкӀ упчӀэхэр гъэшӀэгъоныгъэх.

— Общественнэ движениехэм нахыбэрэ шъуаӀукӀэ тшӀоигъу, — кӀауагъ пресс-зэлюклэм икӀӀух Шъхъэлэхъо Аскэррэ Бэгъушэ Адамрэ.

Шъуналэ тешъудз: Адыгэ Хасэм ия XVII-рэ зэфэс Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние шэклогум и 23-м, сыхъатыр 11-м щаублэшт.

Сурэтыр зэхэхэм кыщытырахыгъ.

ОЛИМПИАДЭ ДЖЭГУНХЭМРЭ ШӀЭЖЪЫМРЭ

Дунаим щалъэгъущтхэу тэгугъэ

КъокӀыпӀэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствӀкӀэ Къэралыгъо музейу Мыекъуапэ дэтым СтӀашъу Юрэ юф щешӀ. «Олимпиадэ фыжбыр» — джары ащ цӀэу афисыгъэр лъэпкъ шъуашэу ыгъэхъазырыгъэхэм. Ахэр фыжбых, лъэпкъ тхыпхъэхэмкӀ гъӀкӀэрэклагъэх.

«Фышт» зыфилорэ шъуашэр Шъагъэ спорт Унэшхоу «Фыштыр» зэрэцагъэпсыгъэм фэгъэхыгъ. Адыгэмэ якъушъхъэ лъагъэу Фышт ыцӀӀкӀэ спорт Унэшхом зэрэджагъэхэр тигуапэ.

«Амазонкэр» зыфилорэ шъуа-

Олимпиадэ джэгунхэу Шъагъэ 2014-рэ илӀэсым щыкӀошхэм адыгэ культурэмрэ искусствэмрэ кӀащагъэлъэгъоштӀэу тэгугъэ. Хабзэм икӀулыкъушӀэхэмрэ зэхэщакӀохэмрэ ар зэралытыгъэр кыдэтлӀытэзэ, сурэтышӀ-модельер цӀэрылоу СтӀашъу Юрэ илофшӀагъэхэм зафэдгъэзагъ.

шэм Ю. СтӀашъум гупшысэу хилъхъэ шӀоигъуагъэр кыдэхъугъэу тӀлыгът. ПӀсэрэ лъэхъаным урымхэм Олимпиадэ джэгунхэр зэхэщэхэ зыхъукӀэ

заохэр тыди шагъэуцуштыгъэх. — Мамыр зехъэу «Амазонкэр» сӀлытэ, — ело СтӀашъу Юрэ. — Зэо-банэхэм цыфыбэ ахӀкӀуадэ. Цыфыр шыӀэнэу, псэунэу кӀэхъу. лашэм ерэмыкӀодыл.

СтӀашъу Юрэ ишъуашэхэр Олимпиадэ джэгунхэм кӀащагъэлъэгъоштхэми тшӀапэрэп. Адыгеим щыкӀошт зэхэхэм щытлӀэгъунхэ тӀӀэкӀышӀт. Норвегием кыкыгъэ журналистхэр шъуашэхэм ашӀогъэшӀэгъонэу япӀыгъэх, фильмэу агъэхъазырырэм хагъэхъащтэу кытӀауагъ. Адыгэ Республикэм искусствэхэмкӀэ иколледж щеджэхэрэ Цышэ За-

рэтрэ ГъошӀо Маринэрэ шъуашэхэр ащыгъэу фильмым хэлажъэх.

Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеим» ижурналистхэу Унэрэкъо Гулзэрэ Беданэкъо Замирэрэ Олимпиадэм ехыӀлӀэгъэ шъуашэхэр ашӀогъэшӀэгъоных, дунэе къэбар ашӀыхэ ашӀоигъу.

СтӀашъу Юрэ илофшӀагъэ лъэпкъ шӀэжъым кыпкырырӀкы, адыгэхэм ятарихъ куоу ухещэ, уегъэгущо.

Опсэу, Юр! Тхъэм бэгъашӀэ уешӀ.

Сурэтхэм арытхэр: Ю. СтӀашъум ышӀыгъэ шъуашэхэр кӀагъэлъагъо.

НэкӀубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТӀЫЛЬ Нурбий.

Зэхэзышагъэр ыкӀи кыдэзыгъӀырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ юфхэмкӀ, ӀкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырӀэ зэпхыныгъэхэмкӀ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыӀэр:
385000,
кӀ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхъалэм иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшӀэдэкӀыж зыхъырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын юфхэмкӀ, телерадиокеӀтынхэмкӀ ыкӀи зӀлы-ӀэсыкӀэ амалхэмкӀ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпӀэ гъӀорышӀапӀ, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кӀ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр 4000
Индексхэр 52161 52162
Зак. 3785

Хэутыным узыкӀӀтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкӀӀтхэгъэхэ уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъалэр
Дэргэ Тимур

Редактор шъхъалэм иапэрэ гуадзэр
МэщӀӀэкъо Саид

ПшӀэдэкӀыж зыхъырэ секретарыр

НэпшӀэкъуй Заур

